

18/94

Kontrolní závěr z kontroly hospodaření s prostředky státního rozpočtu v zařízeních sociální péče pro tělesně a mentálně postiženou mládež

Předmětná kontrola byla zařazena do plánu kontrolní činnosti NKÚ na rok 1994 pod č. 18/94.

Cílem kontroly bylo prověřit dodržování právních předpisů při hospodaření s prostředky státního rozpočtu poskytnutými ústavům sociální péče na jejich činnost.

Kontrolovanými osobami byli následující zřizovatelé a ústavy sociální péče pro tělesně a mentálně postiženou mládež:

Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen "MPSV") - jakožto zřizovatel ústavů sociální péče v Tloskově, v Brně-Kociánce a Jedličkova ústavu Liberec.

Okresní úřady (dále jen "OkÚ"): Mladá Boleslav, Děčín, Teplice, Karlovy Vary, Pardubice, Rychnov nad Kněžnou, Žďár nad Sázavou, Uherské Hradiště.

Ústavy sociální péče (dále jen "ÚSP") pro tělesně a mentálně postiženou mládež:

Centrum pro zdravotně postižené při ÚSP Mladá Boleslav (dále jen "Centrum Mladá Boleslav"),

Diagnostický ústav sociální péče Tloskov - okres Benešov u Prahy (dále jen "DÚSP Tloskov"),

Jedličkův ústav Liberec (dále jen "JÚ Liberec"),

Okresní ústav sociálních služeb Děčín (dále jen "OÚSS Děčín"),

Správa sociálních služeb Chomutov se sídlem v Kadani (dále jen "SSS Chomutov"),

Okresní ústav sociálních služeb Litvínov (dále jen "OÚSS Litvínov"),

Okresní ústav sociálních služeb Teplice (dále jen "OÚSS Teplice"),

Ústav sociální péče pro mentálně postižené Radošov - okres Karlovy Vary (dále jen "ÚSP Radošov"),

Okresní ústav sociálních služeb Pardubice (dále jen "OÚSS Pardubice"),

Ústav sociální péče pro mentálně postiženou mládež Kvasiny - okres Rychnov nad Kněžnou (dále jen "ÚSP Kvasiny"),

Ústav sociální péče pro tělesně postiženou mládež Brno-Kociánka (dále jen "ÚSP Brno"),

Okresní správa ústavů sociálních služeb Žďár nad Sázavou se sídlem ve Velkém Meziříčí (dále jen "OSÚSS Žďár n. S."),

Okresní ústav sociálních služeb Uherské Hradiště (dále jen "OÚSS Uherské Hradiště"),

Ústav sociální péče VINCENTINUM Šternberk (dále jen "ÚSP Vincentinum Šternberk"),

Jedličkův ústav a škola pro tělesně postižené hl. m. Prahy (dále jen "JÚŠ Praha"). Zřizovatelem JÚŠ Praha je Magistrát hl. m. Prahy.

Vzhledem k tomu, že JÚŠ obdržel v roce 1993 investiční dotaci ve výši 15 mil. Kč a nesplnil podmínky stanovené zákonem pro provozování zdravotnického zařízení, byla u JÚŠ provedena kontrola pouze v tomto rozsahu, což odpovídá kontrolní působnosti NKÚ.

Kontrolu vykonali v průběhu měsíců července až září 1994 pracovníci Odboru zdravotnictví a sociálních věcí a Oblastních odborů NKÚ Mladá Boleslav, Kutná Hora, Liberec, Ústí nad Labem, Most, Sokolov, Pardubice, Hradec Králové, Brno, Třebíč, Zlín, Olomouc. Kontrola byla podrobena časové období let 1992 a 1993.

K protokolům byly vzneseny námitky ze strany OSÚSS Žďár n. S., OkÚ Žďár n. S., OÚSS Pardubice a OkÚ Pardubice.

Námitky byly vypořádány vedoucími skupin kontrolujících rozhodnutím o námitkách. Odvolání proti rozhodnutí o námitkách podal OkÚ Žďár n. S. a OSÚSS Žďár n. S. O odvoláních rozhodoval senát dne 8. 11. 1994. V celém rozsahu vyhověl odvolání OkÚ Žďár n. S. S výjimkou části jednoho bodu vyhověl v celém rozsahu odvolání podanému OSÚSS Žďár n. S.

Na MPSV byl kontrolován způsob přidělování prostředků státního rozpočtu třem ústavům sociální péče, kterým je toto ministerstvo zřizovatelem. Rovněž zde byla provedena kontrola použití těchto prostředků. Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky, s výjimkou nedostatečného provádění kontrolní činnosti u těch ústavů sociální péče, kde je MPSV zřizovatelem.

S e n á t Ú ř a d u (ve složení JUDr. Jiří Drábek - předseda, Mgr. Marie Hošková, MVDr. Rudolf Němeček a Ing. Jiří Kalivoda - členové) na svém zasedání dne 19. 12. 1994

s c h v á l i l usnesením č. 18/94/78

k o n t r o l n í z á v ě r v t o m t o z n ě n í:

I. Úplnost a správnost zúčtování příjmů za ubytování a stravování svěřenců v ústavech sociální péče

1. ÚSP Radošov a ÚSP Kvasiny porušily ustanovení § 3 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 82/1993 Sb., o úhradách za pobyt v zařízeních sociální péče, ve kterých je uvedeno:

"Při předem oznámeném pobytu mimo ústav ... hradí občan za každý takový den náklady za ubytování ... a 20 % nákladů za nezbytné služby ..."

"Byla-li již úhrada zaplacená v plné výši podle § 1, vrátí ústav za každý den předem oznámeného pobytu občana mimo ústav poměrnou část úhrady, s výjimkou částek podle odst. 1."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu I. 1

ÚSP Radošov za pobyty svěřenců mimo ústav vracel v roce 1993 pouze úhradu za stravovací jednotku, aniž by současně vracel i alikvotní část úhrady za služby a příslušnou část zvýšení důchodu pro bezmocnost zahrnutou do úhrady za pobyt v ústavu podle § 1 odst. 4 vyhlášky č. 82/1993 Sb.

Kontrolou bylo zjištěno, že ústav za rok 1993 v rozporu s ustanovením citované vyhlášky nevrátil povinným plátcům částku 27 042, 80 Kč.

ÚSP Kvasiny od března do září 1993 nezahrnoval poměrnou část ze zvýšení důchodu pro bezmocnost do výpočtu vrácených částek za pobyt svěřenců mimo ústav. V jednom případě nevrátil tuto část úhrady za pobyt za měsíce říjen a listopad 1993. Ústavu tak zůstaly v roce 1993 finanční prostředky ve výši 18 120,- Kč neoprávněně.

2. ÚSP Radošov porušil ustanovení § 6 odst. 2 vyhlášky č. 82/1993 Sb., ve kterém je uvedeno:

"Není-li dítě poživitelem důchodu nebo je-li poživitelem sirotčího důchodu jednostranně osiřelého dítěte, hradí náklady za pobyt v ústavu pro mládež rodiče dítěte nebo rodič, kterému bylo dítě rozhodnutím soudu svěřeno do výchovy, popřípadě jiná osoba povinná výživou dítěte."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu I. 2

ÚSP Radošov v období od 1. 3. 1993 do 24. 1. 1994 prováděl úhradu za pobyt v tomto zařízení ze sirotčího důchodu jednostranně osiřelého dítěte. Z důchodu bylo takto neoprávněně odčerpáno 13 485,- Kč.

3. OkÚ Karlovy Vary porušil ustanovení § 6 odst. 3 vyhlášky č. 82/1993 Sb., ve kterém je uvedeno:

"Výše úhrady v případech uvedených v odstavci 2 činí denně částku stravovací jednotky za stravu normální podle zvláštního předpisu."

Zároveň bylo porušeno ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) a b) vyhlášky č. 83/1993 Sb., o stravování v zařízeních sociální péče, kde jsou uvedeny jednotlivé věkové kategorie a výše rozpětí stravovací jednotky.

O d ů v o d n ě n í:

K bodu I. 3

OkÚ Karlovy Vary stanovil nesprávnou výši stravovací jednotky pro 9 svěřenců umístěných na oddělení pro ležící a jednoho svěřence ve věkové kategorii od 6 do 12

let v ÚSP Radošov, a to částkou 40,- Kč na osobu a den, přičemž norma (daná vyhláškou č. 83/1993 Sb., o stravování v zařízeních sociální péče) stanoví pro ležící svěřence částku v rozmezí 22, 50 až 31,- Kč a pro věkovou kategorii svěřenců 6 - 12 let částku 27, 30 až 36,- Kč.

4. OkÚ Uherské Hradiště porušil ustanovení § 6 odst. 4 vyhlášky č. 82/1993 Sb., ve kterém je uvedeno:

"Pokud se ústavu pro mládež vyplácí podle zvláštních předpisů ... přídavky na děti nebo výchovné a státní vyrovnávací příspěvek, snižuje se o jejich výši úhrada podle odstavce 3."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu I. 4

OkÚ Uherské Hradiště v rozhodnutí o úhradách za pobyt po 1. 3. 1993, tj. od data účinnosti vyhlášky, snižoval neoprávněně výši úhrady o částku přídavku na děti a státní vyrovnávací příspěvek, přestože tyto částky ÚSP Uherské Hradiště nebyly vypláceny (9 případů).

5. OkÚ Teplice porušil ustanovení § 21 odst. 3 vyhlášky č. 82/1993 Sb., ve kterém je uvedeno:

"Změní-li se během kalendářního měsíce skutečnosti rozhodné pro stanovení výše úhrady, úhrada se nově stanoví od počátku následujícího kalendářního měsíce."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu I. 5

OkÚ Teplice rozhodl o zvýšení poplatku za stravování v průběhu kalendářního měsíce, ve kterém došlo ke změně skutečnosti rozhodné pro stanovení výše úhrady, spočívající v dovršení hranice věkové kategorie.

6. JÚ Liberec, OÚSS Uherské Hradiště, OÚSS Litvínov a ÚSP Brno-Kociánka neobdržely úhrady za pobyt svěřenců podle ustanovení § 21 odst. 1 vyhlášky č. 82/1993 Sb., kde je uvedeno:

"Úhrada za pobyt v ... ústavech pro mládež ... se platí do konce kalendářního měsíce, za který náleží."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu I. 6

Úhrady za pobyt svěřenců v ústavech sociální péče zůstaly povinnými plátcí nezaplaceny:

	k 31.12.1992	k 31.12.1993
v JÚ Liberec	39 079,- Kč	155 030,- Kč
v OÚSS Uherské Hradiště	80 256,- Kč	155 780,80 Kč
v ÚSP Brno-Kociánka	12 002,- Kč	41 364,- Kč

V rozporu s ustanovením § 15 odst. 1 vyhlášky č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, a s odvoláním na ustanovení § 73 odst. 1 Hospodářského zákona č. 109/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů, uvedené organizace dosud nevymáhaly tyto pohledávky státu u příslušných soudů, a to ani po předchozích výzvách zákonných zástupců svěřenců k úhradě nedoplatků za pobyt svěřenců.

7. SSS Chomutov porušila ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 83/1993 Sb., kde je uvedeno:

"Stravovací jednotky činí

a) v ústavech pro tělesně postiženou mládež ... pokud se poskytuje dietní strava, zvyšují se částky stravovací jednotky o 6,- Kč na osobu a den, u diety diabetické o 12,- Kč na osobu a den, ..."

a současně porušila i ustanovení § 4 citované vyhlášky, kde je uvedeno:

"Stravování se poskytuje v souladu se zásadami správné výživy s ohledem na věk, zdravotní stav strávnicků a podle stravovacích jednotek ..."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu I. 7

SSS Chomutov zvýšila stravovací jednotku při dietní stravě pro svěřenkyně ve věkové kategorii od 12 let o 2,- Kč na osobu a den namísto vyhláškou stanoveného zvýšení o 6,- Kč na osobu a den. Od nabytí účinnosti vyhlášky č. 83/1993 Sb., tj. od 1. 3. 1993, do konce roku 1993 bylo nesprávně stanoveno 584 stravovacích jednotek.

Zvýšení stravovacích jednotek o 2,- Kč na osobu a den namísto 6,- Kč znamenalo, že dietní strava nebyla podávána v souladu se zásadami správné výživy a s ohledem na zdravotní stav svěřenkyně.

8. OkÚ Karlovy Vary porušil ustanovení § 8 odst. 2 vyhlášky č. 83/1993 Sb., kde je uvedeno:

"Výši stravovací jednotky určí v rámci rozpětí, stanoveného v odstavci 1, příslušný orgán sociálního zabezpečení, který ústav spravuje."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu I. 8

OkÚ Karlovy Vary jako příslušný orgán sociálního zabezpečení od nabytí účinnosti vyhlášky č. 83/1993 Sb., tj. od 1. 3. 1993, do doby kontroly nestanovil pro ÚSP Radošov výši stravovací jednotky.

II. Dodržování podmínek stanovených platnými předpisy pro financování a provádění investiční výstavby

1. JÚŠ Praha porušil ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), kde je stanoveno:

"Na konkrétní akce nebo předem stanovené okruhy potřeb se poskytují účelové dotace, a to za podmínek stanovených zásadami dotační politiky. Mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu II. 1

JÚŠ Praha nedodržel stanovený účel použití mimořádné účelové dotace (poskytnuté ze státního rozpočtu ČR v roce 1993) určené na rekonstrukci objektů JÚŠ Praha a neoprávněně financoval z těchto prostředků i výstavbu nové kotelny včetně rozvodu topení v TESCO pavilonu AD+C v celkové výši 1 995 311,- Kč.

Mimo to JÚŠ Praha vyúčtoval čerpání mimořádné účelové dotace určené na rekonstrukci objektů JÚŠ Praha prováděnou v roce 1993 neoprávněně vyšší o částku 189 000,- Kč.

Celkové čerpání dotace zjištěné provedenou kontrolou na základě předložených dodavatelských faktur činí 15 318 685,- Kč, což představuje rozdíl (nižší čerpání) ve výši 189 000,- Kč oproti vyúčtování vykázaném JÚŠ Praha ve výši 15 507 685,- Kč. Z dotace poskytnuté ze státního rozpočtu ve výši 15 560 000,- Kč nebyla tedy celkově vyčerpána částka 241 315,- Kč, která měla být zúčtována se státním rozpočtem ČR za rok 1993.

Dále JÚŠ Praha nestanovil na základě smluvních vztahů podmínky pro poskytnutí záloh dodavatelům v rámci rekonstrukce JÚŠ Praha financované v plném rozsahu ze státního rozpočtu ČR. V důsledku toho nevyúčtovali někteří dodavatelé zálohy ve výši 6 779 465,- Kč, přestože akce, na které byly zálohy poskytnuty, byly dokončeny do konce roku 1993. Tím, že JÚŠ Praha smluvně nezajistil povinnost vyúčtování poskytnutých záloh, nezabezpečil podmínky pro kontrolu věcného plnění ani pro kontrolu dodržení stanoveného účelu použití dotace jako jednoho z kritérií pro jejich čerpání.

2. JÚ Liberec porušil ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb., ve smyslu prováděcího ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, kde je stanoveno:

"Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny."

"Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky ..., prostředky může čerpat jen ... v souladu s věcným plněním."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu II. 2

JÚ Liberec uhradil z investičních prostředků poskytnutých zřizovatelem v rámci rozpočtu na rok 1991 výdaje, které se hospodářsky týkaly až roku následujícího, v celkové výši 680 000,- Kč. Organizace uhradila dne 7. 11. 1991 zálohu ve výši 160 000,- Kč a dne 18. 12. 1991 fakturu ve výši 520 000,- Kč na nákup minibusu FORD TRANSIT 100 L. K věcnému plnění (dodání) minibusu došlo až 19. 5. 1992 na základě objednávky z 18. 9. 1991, ve které JÚ Liberec nestanovil povinnost dodání zboží do konce roku 1991.

3. OÚSS Pardubice, OSÚSS Žďár n. S., ÚSP Vincetinum Šternberk, OÚSS Děčín, ÚSP Brno porušily ustanovení § 11 odst. 1 vyhlášky č. 205/1991 Sb. a návazně ustanovení § 4 písm. a) až c) vyhlášky č. 586/1990 Sb., o odpisování základních prostředků, kde je stanoveno:

"Rozpočtová organizace financuje investice ze svého rozpočtu v rámci zřizovatelem stanoveného ukazatele investičních výdajů."

Přitom nerozlišily investice od ostatních prostředků podle § 4 vyhlášky č. 586/1990 Sb. (platná do 31. 12. 1992), o odepisování základních prostředků, která definuje investice takto:

"Investice jsou ...

- a) pořizované nové základní stavební prostředky ... včetně dopravy, montáže ...,*
- b) pořizované nové strojní základní prostředky ... včetně dopravy, montáže ...,*
- c) nástavby, přístavby a stavební úpravy ..., základních prostředků ..., které mají za následek změnu účelu nebo technických parametrů (rekonstrukce) anebo se rozšiřuje jejich vybavenost nebo použitelnost (modernizace), ..."*

O d ů v o d n ě n í:

K bodu II. 3

OÚSS Pardubice financoval neoprávněně ze svých provozních prostředků v roce 1991 a 1992 investiční akci "Adaptace jeslí na denní zařízení pro mentálně postižené děti" v částce 1 050 000,- Kč.

OSÚSS Žďár n. S. financovala v roce 1992 přístavbu Domova důchodců neoprávněně z provozních prostředků (pol. "údržba a opravy") v celkové výši 7 846 980,- Kč. V roce 1993 tato organizace nesprávně financovala z položky investic provedené práce a pořízení předmětů, které neměly charakter investic a měly být hrazeny z provozních prostředků, např. pořízení magnetofonu, hydraulického zvedáku, tonometru, natěračské práce. Celkem byla takto nesprávně profinancována částka ve výši 60 093,- Kč.

ÚSP Vincetinum Šternberk vyčerpal v rozpočtové položce "investice" o 37 000,- Kč více, než stanovil limit investic pro rok 1992, a tyto výdaje uhradil neoprávněně z provozních prostředků z položky "opravy a údržba". V roce 1993 tato organizace nesprávně vykázala investiční výdaje vyšší o částku 17 412,- Kč tím, že duplicitně zaúčtovala pořízení tažného zařízení k osobnímu automobilu a příslušenství k osobnímu počítači.

OÚSS Děčín v letech 1992 - 1993 nerespektoval zřizovatelem stanovené ukazatele investičních výdajů a financoval výdaje na pořízení investic neoprávněně z provozních prostředků (položka "opravy a údržba") v celkové výši 837 224,- Kč.

ÚSP Brno financoval v roce 1992 z provozních prostředků výdaje na investice v celkové výši 5 158,- Kč (doprava pořízených základních prostředků).

4. JÚŠ Praha porušil ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, kde je stanoveno:

"Účetní doklady jsou originální písemnosti, které musí mít tyto náležitosti: ...

b) popis obsahu účetního případu ..."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu II. 4

JÚŠ Praha nedoložil některé faktury od dodavatelů zajišťujících rekonstrukci jeho objektů náležitostmi ve smyslu výše uvedeného ustanovení. Z kontroly fakturace výkonů vyplynulo, že některé faktury nebyly doloženy náležitostmi, ze kterých by bylo zřejmé, kterého rekonstruovaného objektu se fakturované částky týkají, nebyl doložen soupis provedených prací a dodávek, anebo byl neoprávněně uveden odkaz na smlouvu o dílo, která však specifikaci výkonů neobsahovala. Bez předepsaných náležitostí byly takto proplaceny faktury ve výši 3 900 000,- Kč.

5. OkÚ Karlovy Vary a JÚŠ Praha porušily ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb., kde je stanoveno:

"Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby ... plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nej hospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků. Rozpočtové prostředky může používat jen k účelům, pro které byly určeny, a to na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech ...; prostředky může čerpat jen do výše stanovené ve státním rozpočtu republiky ..., a to v mezích závazných ukazatelů a v souladu s věcným plněním."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu II. 5

OkÚ Karlovy Vary převzal delimitací k 1. 1. 1993 nedokončenou stavbu "Oplocení, terénní a sadové úpravy Vojkovice" od OÚSS Karlovy Vary, který uzavřel v roce 1992 k provedení této stavby s dodavatelem smlouvu o dílo v ceně 500 000,- Kč (v projektové dokumentaci na tuto stavbu je uveden náklad v celkové částce 336 537,- Kč). OkÚ Karlovy Vary po převzetí uvedené stavby nepodnikl žádná opatření k dokončení neprovedených prací ve sjednaném rozsahu.

Obdobně převzal OkÚ Karlovy Vary stavbu "Čistička odpadních vod Radošov", která rovněž nebyla provedena ve sjednaném rozsahu, přitom nepřijal žádná opatření k dokončení neprovedených prací.

JÚŠ Praha částku 4 772 311,- Kč neefektivně vynaložil na výstavbu TESCO pavilonů, které však z hygienických důvodů nemohou sloužit původnímu účelu. Dle stavebního povolení měl být původní účel využití této stavby "Dva provizorní pavilony základní školy". Na základě odborného vyjádření Okresní hygienické stanice v Praze 4 nelze objekty využít k původnímu účelu, tj. k pobytu dětí a mládeže, a to z důvodu vysoké koncentrace formaldehydu v interiéru. Stavba byla proto zkolaudována pro účely skladovacích prostor a zčásti jako letní herna stolního tenisu.

6. OÚSS Pardubice, OkÚ Karlovy Vary, OSÚSS Žďár n. S., DÚSP Tloskov a OÚSS Uherské Hradiště porušily ustanovení § 6 písm. a) vyhlášky č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, kde je stanoveno:

"Organizace jsou povinny ...

a) národní majetek zjistit, sepsat, ocenit ... a vést v předepsané evidenci podle zvláštních předpisů, ..."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu II. 6

OÚSS Pardubice nezaúčtoval a nepřevodil do svého hmotného investičního majetku náklady investiční akce dokončené v roce 1992 "Adaptace jeslí na zařízení pro mentálně postiženou mládež".

OkÚ Karlovy Vary nepřevodil stavbu "Oplocení, terénní a sadové úpravy Vojkovice" v celkových nákladech 516 573,- Kč do svého hmotného investičního majetku, přestože kolaudační řízení bylo ukončeno dne 21. 5. 1993.

OSÚSS Žďáru n. S. nepřevodila do svého investičního majetku přístavbu Domova důchodců Mítrov v hodnotě 18 230 178,- Kč, zkolaudovanou v prosinci roku 1992.

DÚSP Tloskov nezaúčtoval v roce 1993 do svého hmotného investičního majetku skleník v hodnotě

525 384,- Kč, zkolaudovaný v říjnu 1993, a chlorizační nádrž v hodnotě 141 430,- Kč, zkolaudovanou v červenci 1993.

OÚSS Uherské Hradiště neocení barevný televizor Orava a videorekordér TOSHIBA, které získal darem od sponzorů.

7. OÚSS Pardubice, OkÚ Karlovy Vary, OÚSS Děčín, SSS Chomutov a JÚ Liberec nedodržely postupy stanovené výměry vydanými ministerstvem financí k provedení ustanovení § 10 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, a § 2 odst. 2 zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen.¹⁾

Dne 13. prosince 1991 vydalo MF ČR Výměr č. 01/92, kterým se vydává seznam zboží s regulovanými cenami. V části II. uvedeného Výměru byl stanoven seznam zboží s věcným usměrňováním cen, kde je uvedeno:

"Stavby, stavební objekty ... financované za účasti rozpočtu ... republik a za účasti prostředků ... poskytnutých z těchto rozpočtů místním orgánům ...

Pro účely regulace cen platí: ... B. ceny podle smluv uzavřených od 1. září 1991 se sjednávají na podkladě vyhodnocení soutěže podle Zadávacího řádu staveb, ... který je pro účely regulace cen podle tohoto písmene závazný ..."

Ve Sdělení FMF, MF ČR a MF SR ze dne 30. června 1992 k sjednání cen na podkladě vyhodnocení cen soutěže podle položky č. 11 bod B části II. Výměru FMF, MF ČR a MF SR č. 01/92 (ze dne 13. prosince 1991, otištěného v Cenovém věstníku částka 37/1992) je uvedeno:

"Nedodržení postupu podle uvedeného výměru ... bude kvalifikováno jako neoprávněné použití rozpočtových prostředků podle ... § 30 zákona č. 576/1990 Sb. ..."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu II. 7

OÚSS Pardubice provedl v roce 1991 výběr dodavatele na investiční akce "Adaptace jeslí na denní zařízení pro mentálně postižené děti" bez vyhlášení veřejné soutěže. Cena prací byla stanovena dohodou a činila 894 000,- Kč. Organizace dále neprovedla výběr

1)

V roce 1991:
Výměr FMF, MF ČR a MF SR č. 01/91 ze dne 9. 1. 1991 (Cenový věstník, částka 3/91), ve znění Výměru FMF, MF ČR a MF SR č. 012/91 ze dne 27. 8. 1991 (Cenový věstník, částka 40 - 42/1991) - část II pol. 18 písm. B.

V roce 1992:
Výměr FMF, MF ČR a MF SR č. 01/92 ze dne 13. 12. 1991 (Cenový věstník, částka 1/92) - část II pol. 11 písm. B.

V roce 1993:
Výměr MF ČR č. 01/93 ze dne 13. 11. 1992 (Cenový věstník, částka 46/1992) - část II pol. 9 písm. B.

dodavatele vyhlášením veřejné soutěže na dodatečné práce ve výši 456 000,- Kč, které převyšovaly 50 % původní zakázky.

OkÚ Karlovy Vary převzal na základě delimitačního protokolu k 1. 1. 1993 stavbu OÚSS Karlovy Vary "Oplocení, terénní a sadové úpravy Vojkovice", na kterou OÚSS Karlovy Vary sjednal v roce 1992 projektové a stavební práce bez výběrového řízení dle Zadávacího řádu staveb (dále jen "ZŘS"). Náklady na projektové a stavební práce činily celkem v roce 1992 a v roce 1993 částku 516 573,- Kč.

OÚSS Karlovy Vary obdobně v roce 1992 sjednal na stavbu "Čistírna odpadních vod Radošov" dodavatele projektových prací bez výběrového řízení dle ZŘS (stavbu převzal na základě delimitačního protokolu k 1. 1. 1993 OkÚ Karlovy Vary). Cena projektových prací činila 59 000,- Kč. Na uvedenou stavbu sjednal v roce 1992 dodavatele technologie a její montáže bez veřejné soutěže. Náklady na nákup technologie a její montáž činily 539 689,- Kč.

OÚSS Děčín v letech 1991 - 1993 zadal dodavatelům veškeré dodávky staveb a stavebních prací v celkové výši 2 290 994,- Kč formou zadání z volné ruky bez výběrového řízení.

SSS Chomutov nesjednala v roce 1992 cenu stavebních prací III. etapy stavby "Rekonstrukce a oprava rekreačního a rehabilitačního zařízení v zámeckém objektu v Hostačově" na podkladě vyhodnocení soutěže dle ZŘS. Cena byla sjednána ve výši 8 384 250,- Kč.

JÚ Liberec nesjednal ceny ve smlouvách o dílo na základě vyhodnocení soutěže dle ZŘS u čtyř investičních akcí prováděných v kontrolovaném období v celkových investičních nákladech 2 026 328,- Kč.

JÚ Liberec porušil ustanovení článku 5 odst. 2 písm. B Zadávacího řádu staveb tím, že uzavřel s dodavatelem obchodní smlouvu na stavbu plynofikace kotelny na podkladě vyhodnocení užší soutěže bez souhlasu orgánu poskytujícího finanční prostředky ze státního rozpočtu ve výši 1 915 000,- Kč. Mimo to na úhradu nákladů plynofikace kotelny poskytl souběžně v témže roce (1993) Státní fond životního prostředí dotaci ve výši 1 800 000,- Kč, přičemž uvedený fond stanovil jako jednu z podmínek přidělení dotace výběr dodavatele podle Zadávacího řádu staveb (aktualizovaného podle Obchodního zákoníku), přitom JÚ tuto podmínku nesplnil.

8. DÚSP Tloskov a OÚSS Děčín porušily ustanovení § 54 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, kde je stanoveno:

"Stavby, jejich změny a údržovací práce na nich lze provádět jen podle stavebního povolení nebo na základě ohlášení stavebnímu úřadu."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu II. 8

DÚSP Tloskov provedl v letech 1992 - 1994 bez vydání stavebního povolení stavbu nových komunikací a stavbu skleníku.

OÚSS Děčín provedl v letech 1992 - 1993 stavby a stavební práce bez příslušného stavebního povolení, popřípadě ohlášení stavebnímu úřadu: například výstavba TESCO pavilonu, zastřešení schodiště, vybudování účelové komunikace, rekonstrukce rekreačního objektu, rekonstrukce omítek.

9. OÚSS Děčín porušil ustanovení § 76 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., kde je stanoveno:

"Dokončenou stavbu, popřípadě její část schopnou samostatného užívání, nebo tu část stavby, na které byla provedena změna nebo údržovací práce, pokud tyto stavby vyžadovaly stavební povolení, lze užívat jen na základě kolaudačního rozhodnutí."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu II. 9

OÚSS Děčín užívá dokončené stavby v ÚSP Stará Oleška a ÚSP Brtníky bez kolaudačního rozhodnutí, přestože povinnost požádat o kolaudaci byla stanovena příslušnými stavebními povoleními.

III. Hospodárnost vynakládání rozpočtových prostředků, inventarizace majetku, provozování vedlejších hospodářských činností

1. OÚSS Uherské Hradiště porušil ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve kterém je uvedeno:

"Účetní jednotky účtují o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí ..."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 1

OÚSS Uherské Hradiště neúčtoval tržby za závodní stravování a soukromé telefonické hovory v roce 1992 ve výši 6 308, 80 Kč, ale až v roce následujícím. Obdobně tak v roce 1993 tržby za prosinec ve výši 8 605, 80 Kč neúčtoval do období, s nímž tyto časově a věcně souvisely, ale až do příjmů roku 1994.

2. Centrum Mladá Boleslav porušilo ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., ve kterém je uvedeno:

"Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví účtové osnovy a postupy účtování ..."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 2

Centrum Mladá Boleslav v roce 1993 nesprávně účtovalo nakoupený materiál na rekonstrukci objektu, např. v částce 316 055, 80 Kč, jako pořízení investice s bezprostředním přírůstkem na účtu 021 - budovy, ačkoliv se nejednalo o hmotný investiční majetek uvedený do užívání.

V roce 1992 Centrum Mladá Boleslav nesprávně zaúčtovalo veškeré úhrady faktur za spotřebovanou elektrickou energii a vodu z pronájmu nebytových prostor snížením nákladového účtu 311 /na straně D/.

3. a) OÚSS Teplice porušil ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., ve kterém je uvedeno:

"Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem."

b) ÚSP Radošov porušil ustanovení § 7 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., ve kterém je uvedeno:

"Účetnictví účetní jednotky je úplné, jestliže účetní jednotka zaúčtovala všechny účetní případy týkající se účetního období."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 3a

OÚSS Teplice nezúčtoval pozemky, k nimž má právo hospodaření, o výměře 3223 m² a jejich účetní hodnotu v účetnictví na účtě 031 k 31. 12. 1993 nevykázal.

K bodu III. 3b

ÚSP Radošov nezúčtoval pozemky získané delimitací OÚSS Karlovy Vary v celkové hodnotě 106 230,40 Kč k 31. 12. 1992 do svého hmotného investičního majetku.

4. ÚSP Kvasiny porušil ustanovení § 8 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., ve kterém je uvedeno:

"Účetní jednotky nesmějí měnit v průběhu účetního období způsoby oceňování, postupy odpisování, postupy účtování, uspořádání položek účetní závěrky a obsahové vymezení těchto položek ..."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 4

ÚSP Kvasiny nesprávně účtoval vrácené finanční prostředky plátcům za omluvený pobyt mimo ústav v I. pololetí 1993 do nákladů. Ve II. pololetí 1993 zúčtoval tyto platby minusovou položkou do tržeb.

5. DÚSP Tloskov a OSÚSS Žďár n. S. porušily ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., ve kterém je uvedeno:

"Účetní doklady jsou originální písemnosti, které musí mít tyto náležitosti:

- a) označení účetního dokladu ...,*
- b) popis obsahu účetního případu a označení jeho účastníků ...,*
- c) peněžní částku nebo údaj o množství a ceně,*
- d) datum vyhotovení účetního dokladu,*
- e) datum uskutečnění účetního případu ...,*
- f) podpis osoby odpovědné za účetní případ a osoby odpovědné za jeho zaúčtování ..."*

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 5

DÚSP Tloskov porušil citované ustanovení tím, že na účetních dokladech v r. 1992 a 1993 chyběl popis obsahu, datum vyhotovení, podpis odpovědné osoby za zaúčtování.

V OSÚSS Žďár n. S. některé vystavené příjmové a výdajové účetní doklady neobsahovaly předepsané náležitosti dané ustanoveními pod písm. d), e), f).

6. Centrum Mladá Boleslav porušilo ustanovení § 13 odst. 1 písm. b), c), odst. 2 písm. a) a odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., ve kterých je uvedeno:

Odst. 1:

"Účetní jednotky účtující v soustavě podvojného účetnictví účtují: ...

- b) v hlavní knize, v níž účetní zápisy uspořádají z hlediska věcného (systematicky),*
- c) v knihách analytické evidence, v nichž podrobně rozvádějí účetní zápisy hlavní knihy."*

Odst. 2:

"Hlavní kniha zahrnuje syntetické účty podle účtového rozvrhu, které obsahují minimálně tyto údaje:

- a) zůstatky účtů ke dni, k němuž se otevírá hlavní kniha, ..."*

Odst. 3:

"Peněžní částky v knihách analytické evidence musí odpovídat příslušným souhrnným peněžním částkám na syntetických účtech, k nimž se tato evidence vede."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 6

Centrum Mladá Boleslav počáteční stavy na syntetických účtech v hlavní knize uvedlo až v průběhu měsíce března 1992, nikoliv k 1. 1. 1992.

7. OSÚSS Žďár n. S. porušila ustanovení § 18 odst. 2 zákona č. 563/1991, ve kterém je uvedeno:

"Rozvaha a zůstatky účtů, které obsahuje rozvaha (rozvahové účty), jimiž se následující účetní období

zahajuje, musí navazovat na rozvahu a zůstatky rozvahových účtů, jimiž se předcházející účetní období uzavřelo ..."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 7

OSÚSS Žďár n. S. v účetnictví vykázala rozdílné stavy aktiv a pasiv. K 31. 12. 1992 byl jejich stav vykázán v rozvaze o 35 931 459, 92 Kč vyšší proti stavu k 1. 1. 1993.

8. DÚSP Tloskov porušil ustanovení § 25 odst. 1 písm. a) zákona č. 563/1991 Sb., ve kterém je uvedeno:

"Jednotlivé složky majetku a závazků v účetnictví a v účetní závěrce oceňují účetní jednotky těmito závaznými způsoby:

a) hmotný majetek kromě zásob s výjimkou majetku vytvořeného vlastní činností se oceňuje pořizovacími cenami nebo reprodukčními pořizovacími cenami, ..."

Zároveň nedodržel postup stanovený Opatřením FMF č. j. V/ 20 530/1992, kterým se stanoví Účtová osnova a směrnice k účetní osnově pro rozpočtové a příspěvkové organizace vydané k provedení § 4 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., kde se v odstavci 3 čl. III (ocenění investičního majetku) stanoví:

"Reprodukční pořizovací cenou se oceňuje:

a) nehmotný i hmotný investiční majetek nabytý darováním, ..."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 8

DÚSP Tloskov dary přijaté v roce 1993 neocnil reprodukční pořizovací cenou a jejich hodnotu nevyšléřil. Jednalo se o 27 ks různých darů, zejména od zahraničních dárců, např. invalidní vozíky, vysavač, jízdní kola, počítač COMPAQ™.

9. OÚSS Uherské Hradiště porušil ustanovení § 28 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., ve kterém je uvedeno:

"Účetní jednotky s výjimkou rozpočtových organizací odpisují hmotný majetek kromě zásob a nehmotný majetek kromě pohledávek, pokud zvláštní předpisy nestanoví jinak ..."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 9

OÚSS Uherské Hradiště neprováděl v roce 1992 odpisy hmotného majetku, i když už v tomto roce byl samostatnou příspěvkovou organizací.

10. JÚ Liberec a ÚSP Radošov porušily ustanovení § 29 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., ve kterém je uvedeno:

"Účetní jednotky inventarizací ověřují ke dni řádné a mimořádné účetní závěrky, zda stav majetku a závazků v účetnictví odpovídá skutečnosti."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 10

JÚ Liberec fyzickou inventurou k 30. 11. 1993 nezjistil skutečný stav majetku a neopravil jej o přírůstky a úbytky za dobu od inventury do konce účetního období.

ÚSP Radošov k termínům řádné účetní uzávěrky v roce 1992 a 1993 neprováděl inventarizaci cenin a darovaného drobného hmotného majetku.

11. Centrum Mladá Boleslav, JÚ Liberec, OÚSS Uherské Hradiště a ÚSP Radošov porušily ustanovení § 29 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., ve kterém je mimo jiné uvedeno:

"U peněžních prostředků v hotovosti musí účetní jednotky provést inventarizaci nejméně čtyřikrát ročně."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 11

Centrum Mladá Boleslav v roce 1993 provedlo inventarizaci pokladny pouze dvakrát.

JÚ Liberec provedl inventarizaci peněžních prostředků v hotovosti v roce 1992 dvakrát, v roce 1993 pouze jednou.

OÚSS Uherské Hradiště provedl inventarizaci peněžních prostředků v roce 1992 jedenkrát, v roce 1993 třikrát.

ÚSP Radošov v roce 1992 inventarizaci peněžních prostředků v hotovosti uskutečnil jednou, v roce 1993 tyto inventarizoval pouze dvakrát.

12. Centrum Mladá Boleslav, JÚ Liberec a ÚSP Vincentinum Šternberk porušily ustanovení § 29 odst. 4 zákona č. 563/1991 Sb., ve kterém je uvedeno:

"Účetní jednotky jsou povinny prokázat provedení inventarizace u veškerého majetku a závazků po dobu 5 let po jejím provedení."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 12

Centrum Mladá Boleslav při inventuře ke konci roku 1992 vyhotovilo inventurní seznamy pouze na hmotný investiční majetek.

JÚ Liberec neprokázal provedení inventarizace závazků, peněžních prostředků v hotovosti, cizích prostředků k 31. 12. 1992 ani k témuž datu v r. 1993.

ÚSP Vincentinum Šternberk dokladově neprokázal provedení inventarizace peněžních prostředků v hotovosti v roce 1992.

13. Centrum Mladá Boleslav, JÚ Liberec a ÚSP Kvasiny nepostupovaly dle ustanovení § 30 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., ve kterém je uvedeno: *"Skutečné stavy majetku a závazků se zjišťují inventurou fyzickou u majetku hmotné povahy, popřípadě nehmotné povahy, nebo dokladovou u závazků a u ostatních složek majetku, u nichž nelze provést fyzickou inventuru; tyto stavy se zaznamenávají v inventurních soupisech, které musí být podepsány osobou odpovědnou za provedení inventarizace."*

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 13

V Centru Mladá Boleslav nebyly inventurní soupisy hmotného investičního majetku za rok 1992 ověřeny podpisem odpovědné osoby za provedení inventarizace.

JÚ Liberec při fyzické inventuře k 30. 11. 1993 na devíti úsecích nezaznamenal skutečný stav majetku.

ÚSP Kvasiny nepředložil inventurní soupisy z dokladových inventur pohledávek, závazků, nákladů příštích období a peněz na cestě za rok 1992, 1993 podepsané odpovědnou osobou za provedení inventarizace.

14. DÚSP Tloskov, JÚ Liberec a ÚSP Radošov porušily ustanovení § 30 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., ve kterém je uvedeno: *"Fyzickou inventuru hmotného majetku, kterou nelze provést ke dni účetní závěrky, lze provádět v průběhu posledních tří měsíců účetního období, popřípadě v prvním měsíci následujícího účetního období. Přitom se musí prokázat stav hmotného majetku ke dni účetní závěrky údaji fyzické inventury opravenými o přírůstky a úbytky uvedeného majetku za dobu od ukončení fyzické inventury do konce účetního období ..."*

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 14

DÚSP Tloskov neprovedl aktualizaci inventurních stavů majetku a závazků o přírůstky a úbytky ke konci účetního období, tj. k 31. 12. roků 1992 a 1993, přitom inventury byly provedeny za uvedené roky vždy k 30. 9.

JÚ Liberec fyzickou inventurou k 30. 11. 1993 nezjistil skutečný stav majetku a nepromítl jeho přírůstky a úbytky za dobu od ukončení fyzické inventury do konce účetního období.

ÚSP Radošov v roce 1993 k termínu řádné účetní závěrky (31. 12. 1993) neopravil výsledky inventury provedené k 31. 10. 1993 o přírůstky a úbytky hmotného majetku.

15. JÚ Liberec, OSÚSS Žďár n. S. a ÚSP Radošov porušily ustanovení § 30 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., ve kterém je uvedeno: *"Inventarizační rozdíly vyúčtují účetní jednotky do účetního období, za které se inventarizací ověřuje stav majetku a závazků."*

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 15

JÚ Liberec nezúčtoval do účetního období r. 1993 úbytek majetku vzniklý odcizením v hodnotě 14 552,- Kč.

OSÚSS Žďár n. S. nezúčtovala u svých dvou zařízení inventurní rozdíly: k 31. 12. 1992 přebytek ve výši 4 800, 80 Kč a k 31. 12. 1993 manko ve výši 1951,- Kč.

ÚSP Radošov nezúčtoval do účetního období r. 1992 inventurní rozdíl ve výši 47 269,38 Kč zjištěný inventarizací k 31. 10. 1992.

16. OÚSS Děčín porušil ustanovení § 4 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, ve kterém je uvedeno: *"Rozpočtová organizace ... Veškeré dosažené rozpočtové příjmy v rámci svého hospodaření soustřeďuje na příslušném příjmovém rozpočtovém účtě ... Soustřeďovat příjmy na jiných účtech ... může rozpočtová organizace jen v případech stanovených touto vyhláškou nebo se souhlasem ministerstva financí České republiky ..."*

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 16

OÚSS Děčín nesprávně soustřeďoval příjmy za pobyt v rekreačním objektu Brtníky za kontrolované období ve výši 7670,- Kč na účtu sociálního fondu, přestože výdaje na jeho provoz byly hrazeny z rozpočtu OÚSS Děčín.

17. OkÚ Karlovy Vary porušil ustanovení § 5 odst. 1 vyhlášky č. 205/1991 Sb., ve kterém je uvedeno: *"Finanční vztah mezi zřizovatelem a rozpočtovou organizací je určen těmito závaznými ukazateli, stanovenými zřizovatelem:"*

- a) *rozpočtové příjmy celkem,*
 b) *investiční výdaje celkem,*
 c) *neinvestiční výdaje celkem."*

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 17

OkÚ Karlovy Vary nestanovil ÚSP Radošov pro rok 1993 investiční a neinvestiční výdaje celkem, ale jen globálně rozpočtové výdaje.

18. OÚSS Děčín porušil ustanovení § 14 odst. 1 a odst. 3 písm. b) vyhlášky č. 205/1991 Sb., ve kterých je uvedeno:

"Rozpočtová organizace může provozovat hospodářskou činnost mimo svoji hlavní činnost, pro kterou byla zřízena, za předpokladu, že ve své hlavní činnosti plní úkoly stanovené zřizovatelem ..."

"Rozsah a podmínky hospodářské činnosti stanoví obecně závazný předpis. V případě, že rozsah a podmínky nejsou takto stanoveny, stanoví je pro ..."

- b) *rozpočtovou organizaci zřízenou okresním úřadem nebo obcí zřizovatel, ..."*

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 18

OÚSS Děčín ve sledovaném období provozoval mimo svoji hlavní činnost další hospodářskou činnost v ÚSP Brtníky a Stará Oleška bez stanovení jejich rozsahu a podmínek zřizovatelem, kterým je OkÚ Děčín.

V těchto zařízeních OÚSS Děčín poskytoval ubytovací a stravovací služby včetně prodeje hotových výrobků (knedlíků). ÚSP Boletice - zařízení OÚSS Děčín - poskytovalo za úplatu stravování cizím pracovníkům.

19. ÚSP Kvasiny porušil ustanovení § 21 odst. 3 vyhlášky č. 205/1991 Sb., ve kterém je uvedeno:

"Převody do fondů provede příspěvková organizace zálohově koncem roku."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 19

ÚSP Kvasiny neprovedl zálohově převod do fondu odměn, fondu sociálního, fondu reprodukce investičního majetku ani do fondu rezervního.

20. Centrum Mladá Boleslav porušilo ustanovení § 29 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb., ve kterém je uvedeno:

"Hospodářská činnost je v účetnictví sledována odděleně od běžného hospodaření příspěvkové organizace."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 20

Centrum Mladá Boleslav sledovalo v kontrolovaném období v účetnictví veškerou svou činnost společně, přestože provozuje mimo hlavní činnost také činnost hospodářskou, která měla být vedena odděleně.

21. OkÚ Mladá Boleslav porušil ustanovení § 29 odst. 3 vyhlášky č. 205/1991 Sb., ve kterém je uvedeno:

"Pro příspěvkové organizace zřízené okresním úřadem nebo obcí může rozsah a podmínky hospodářské činnosti stanovit pouze zřizovatel."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 21

OkÚ Mladá Boleslav ve zřizovací listině Centra nerozlišil hlavní a hospodářskou činnost ani nestanovil podmínky pro jejich provozování.

22. ÚSP Brno porušil ustanovení § 44 odst. 3 vyhlášky č. 205/1991 Sb., ve kterém je uvedeno:

"Nedoplatky příjmu z minulého roku a z let dřívějších vybrané po 1. lednu následujícího rozpočtového roku jsou rozpočtovými příjmy následujícího rozpočtového roku, i když půjde o náhradu rozpočtového výdaje z minulého roku."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 22

ÚSP Brno zúčtoval nesprávně nedoplatky příjmů z roku 1991 vybrané po 1. lednu 1992 a taktéž za rok 1992 vybrané v roce 1993 za pronájem a telefonické hovory, za odběr vody, dobropis za odběr elektřiny, refundace mzdy v celkové částce 10 187, 50 Kč snížením svého výdajového účtu, nikoliv na účet příjmový.

23. ÚSP Radošov porušil ustanovení § 54 odst. 1 vyhlášky č. 205/1991 Sb., ve kterém je uvedeno:

"Výdaje na zákonné pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel rozpočtových organizací, okresních úřadů a obcí, uhrazuje ministerstvo financí."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 23

ÚSP Radošov v roce 1993 uhradil zákonné pojištění za 3 motorová vozidla v částce 3240,- Kč ze svých rozpočtových prostředků, ačkoliv měl o úhradu požádat MF.

24. OÚSS Uherské Hradiště a JÚ Liberec porušily ustanovení § 6 písm. a) a d) vyhlášky č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, ve kterém je uvedeno:

"Organizace jsou povinny hospodařit s národním majetkem s péčí řádného hospodáře. Jsou povinny zejména:

- a) národní majetek zjistit, sepsat, ocenit ... a vést v předepsané evidenci ...,*
- d) chránit národní majetek před rozkrádáním, ... ztrátou nebo zneužíváním, ..."*

Současně nedodržely ustanovení čl. IX. odst. 1 účetní osnovy schválené Opatřením FMF č. j. V/20 - 530/1992 vydané k provedení § 4 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, s účinností od 1. 1. 1993, který stanoví:

"Hmotný investiční majetek se zaúčtuje na příslušný účet hmotného investičního majetku podle jeho zatřídění do příslušných tříd a oborů, tj. na účet 031, 021 až 026."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 24

OÚSS Uherské Hradiště neocení barevný televizor ORAVA, videorekordér a video TOSHIBA, které získal darem od sponzorů.

JÚ Liberec v roce 1993 při rekonstrukci objektu nezajistil řádnou ochranu majetku. Následkem toho došlo k odcizení majetku v hodnotě 14 552,- Kč.

25. JÚ Liberec porušil ustanovení § 6 písm. e) vyhlášky č. 119/1988 Sb., které stanoví:

"Organizace jsou povinny ... zejména: ...

- e) ... včas uplatňovat právo na náhradu škody proti těm, kteří za škodu odpovídají ..."*

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 25

JÚ Liberec neuplatnil náhradu škody za odcizený majetek při rekonstrukci objektu v roce 1993 ve výši 14 552,- Kč vůči odpovědným pracovníkům.

26. DÚSP Tloskov a OÚSS Uherské Hradiště porušily ustanovení § 7 odst. 3 vyhlášky č. 119/1988 Sb., ve kterém je uvedeno:

"O přebytku nebo neupotřebitelnosti národního majetku i o způsobu naložení s ním rozhoduje písemně vedoucí organizace ... K rozhodnutí o přebytku nebo neupotřebitelnosti národního majetku musí být dodatečně připojen doklad o tom, jak bylo s majetkem naloženo."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 26

DÚSP Tloskov v některých případech vyřadil neupotřebitelný majetek, se kterým nebylo naloženo způsobem stanoveným ředitelem ústavu, tj. aby dřevěné části byly spáleny a kovové dány do šrotu. Fyzická likvidace tohoto majetku nebyla provedena a tento byl odprodán zaměstnancům (např. skříňky, stolky, vany, židle). Rozhodnutí o neupotřebitelnosti majetku nebyla doložena doklady, jak bylo s majetkem naloženo.

OÚSS Uherské Hradiště v některých vyřazovacích protokolech z r. 1993 neuvedl rozhodnutí o způsobu naložení s vyřazeným národním majetkem, ani nebyly dodatečně připojeny doklady o tom, jak bylo s majetkem naloženo.

27. OÚSS Děčín porušil ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve kterém je uvedeno:

"Živnost může provozovat fyzická nebo právnická osoba, splní-li podmínky stanovené tímto zákonem ... státní povolení k provozování živnosti ... se vyžaduje jen v případech vymezených tímto zákonem."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 27

OÚSS Děčín poskytoval ubytovací a stravovací služby bez příslušného živnostenského oprávnění.

28. ÚSP Vincentinum Šternberk a ÚSP Radošov porušily ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) a b) nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve kterém je uvedeno:

"Do doby rozhodné pro zařazení zaměstnance do platového stupně příslušné platové třídy započte zaměstnavatel dobu

- a) praxe v oboru požadované práce dosaženou po ukončení stupně vzdělání, stanoveného v katalogu nebo požadovaného zaměstnavatelem ...,*
- b) jiné praxe v závislosti na míře jejího využití pro úspěšný výkon požadované práce, nejvýše však v rozsahu dvou třetin při prvním zařazení zaměstnance do příslušné platové třídy, ..."*

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 28

ÚSP Vincentinum Šternberk nesprávně zařadil 5 zaměstnanců do vyššího platového stupně, nesprávně jim stanovil započitatelnou praxi a platovou třídu.

Tím došlo k neoprávněné výplatě mezd v částce 27 161,- Kč.

ÚSP Radošov nesprávně započel jednomu zaměstnanci délku praxe, čímž došlo k jeho nesprávnému zařazení do vyššího platového stupně a neoprávněnému vyplacení mzdových prostředků ve výši 2 334,- Kč.

29. ÚSP Radošov nedodržel postup stanovený usnesením vlády ČR č. 139 z 3. 5. 1991 vydaným k provedení ustanovení § 45 odst. 1 a 2 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění zákona č. 210/1993 Sb., kde je uvedeno:

"Podniky nemohou uzavírat smlouvy o převodu vlastnictví majetku sloužícího k provozování jejich podnikatelské nebo hospodářské činnosti ..."

"Výjimky ... může v odůvodněných případech povolit vláda."

(Pozn.: Podle odst. 6 se toto ustanovení vztahuje i na rozpočtové a příspěvkové organizace.)

Takovouto výjimku obsahuje usnesení vlády č. 139 z 3. 5. 1991, v němž se mimo jiné uvádí, že:

"... státní podniky, státní peněžní ústavy, státní pojišťovny a jiné státní organizace mohou mimo obvyklé hospodaření uzavírat smlouvy o převodu vlastnictví majetku, k němuž mají právo hospodaření v těch případech, kdy se jedná o prodej ..."

b) *základních prostředků (hmotného investičního majetku, tzv. HIM) se zůstatkovou hodnotou do 15 000,- Kč, osobních a nákladních automobilů a autobusů starších 5 let s tím, že jejich prodej bude realizován za ceny stanovené znalcem, ..."*

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 29

ÚSP Radošov v listopadu 1993 odprodal osobní vůz Škoda 105 L prostřednictvím autobazaru, aniž prodejní cenu stanovil znalec.

30. ÚSP Radošov porušil ustanovení § 10 odst. 2 zákona č. 43/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, kde je stanoveno:

"Zaměstnanci, kterému přísluší příplatek za vedení podle § 5 nebo hodnotní příplatek podle § 9, je plat stanoven s přihlédnutím k případné práci přesčas."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu III. 30

ÚSP Radošov dvěma zaměstnancům vyplatil v roce 1993 kromě příplatku za vedení neoprávněně i příplatek za přesčasy v celkové výši 10 685,- Kč.

IV. Další porušení právních předpisů ve vztahu k hospodárnosti a účelnosti při nakládání se státními prostředky

1. JÚŠ Praha porušil jednak ustanovení § 13 odst. 1 a 2 zákona č. 550/1991 Sb., o všeobecném zdravotním pojištění, kde je uvedeno:

"Příslušná zdravotní pojišťovna hraď náklady potřebné zdravotní péče poskytnuté pojištěncům zdravotnickými zařízeními na základě smluv uzavřených se zdravotnickými zařízeními ..."

"Smlouvy se uzavírají na rozsah těch druhů potřebné zdravotní péče, které je zdravotnické zařízení oprávněno poskytovat."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu IV. 1

JÚŠ Praha v rozporu s výše uvedenými ustanoveními platných zákonů uzavřel se Všeobecnou zdravotní pojišťovnou smlouvy o úhradě za potřebnou zdravotní péči, aniž by splňoval charakter zdravotnického zařízení ve smyslu uvedených zákonů. JÚŠ Praha není zdravotnickým zařízením pro účely zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky.

2. JÚŠ Praha porušil ustanovení § 38 odst. 1 a odst. 3 vyhlášky č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, kde je uvedeno:

"Rozpočtová organizace je ve vlastní pravomoci oprávněna překročit závazné ukazatele svých rozpočtových výdajů jen o částky rovnající se objemu mimorozpočtových prostředků získaných hospodářskou činností a prostředků přijatých od jiných subjektů na základě smlouvy o sdružení, dotací od státních fondů a prostředků z příspěvků a darů od fyzických a právnických osob a o použité prostředky svých fondů."

"Překročení závazných ukazatelů v ostatních případech může rozpočtové nebo příspěvkové organizaci povolit zřizovatel v rámci svého rozpočtu ..."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu IV. 2

JÚŠ Praha neinformoval svého zřizovatele (Magistrát hl. m. Prahy) o uzavření smluv se Všeobecnou zdravotní pojišťovnou, a v důsledku toho nebyly mimorozpočtové zdroje plynoucí z těchto smluv posouzeny ve vztahu k rozpočtu JÚŠ Praha v letech 1992 - 1994. Ve smyslu výše uvedených ustanovení představují platby od Všeobecné zdravotní pojišťovny mimorozpočtové zdroje, o jejichž zapojení do rozpočtového hospodaření organizace musí rozhodnout zřizovatel.

3. ÚSP Vincentinum Šternberk porušil § 11 odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice, ve kterém je uvedeno:

"Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu IV. 3

ÚSP Vincentinum Šternberk porušil citovaný zákon tím, že finanční prostředky na doplatek mezd za měsíc prosinec 1992 v celkové výši 288 tis. Kč čerpal z rozpočtu roku 1993.

4. JÚŠ Praha porušil ustanovení § 451 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 47/1992 Sb.), kde je uvedeno:

"Bezodůvodným obohacením je majetkový prospěch získaný plněním bez právního důvodu ... nebo z právního důvodu, který odpadl ..."

"Předmět bezodůvodného obohacení se musí vydat tomu, na jehož úkor byl získán ..."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu IV. 4

Ustanovení porušil JÚŠ Praha tím, že nevrátil přeplatky za stravné a ubytování svých svěřenců povinným plátcům. Kumulované částky přeplatek za roky 1991, 1992, 1993 začal JÚŠ vracet až počínaje únorem 1994. Vracená částka přeplatek ke konci měsíce června 1994 činila podle operativní evidence částku 228 754, 30 Kč.

5. JÚ Liberec porušil ustanovení § 45 odst. 1, 2 a 5 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění platném v zákoně č. 544/1992 Sb. a č. 210/1993 Sb., kde je uvedeno:

"Podniky nemohou uzavírat smlouvy o převodu vlastnictví majetku sloužícího k provozování jejich podnikatelské činnosti ..., popřípadě sloužícího ke kulturním a sociálním potřebám, k němuž mají právo hospodaření ..."

"Výjimky z ustanovení první věty odst. 1 může v odůvodněných případech povolit vláda."

"Ustanovení odst. 1 a 2 se nevztahují na právnícké osoby ... Na rozpočtové a příspěvkové organizace se ustanovení odstavců vztahují, jen pokud jde o úplatné převody majetku s výjimkou pozemků ..."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu IV. 5

JÚ Liberec odprodal na základě kupní smlouvy ze dne 8. 3. 1993, tj. v době účinnosti zákona č. 92/1991 Sb., ve znění zákonů shora uvedených, manželům Novákovým dům v Raisově ulici čp. 926/1 s parcelou č. 5483 o výměře 365 m². Kupní smlouvou ze dne 25. 4. 1994 odprodal JÚ s. r. o. SYNER dům čp. 71 s parcelou č. 688 o výměře 979 m² a objekt zdravotnického zařízení s parcelou č. 689 o výměře 850 m², ke kterým měl právo hospodaření. K převodu vlastnictví těchto nemovitostí neudělila vláda České republiky ve smyslu § 45 odst. 2 výjimku.

K prodeji dvou objektů, a to v Liberci, Raisova ul. 10 a v Liberci-Kateřinkách, udělilo MPSV dne 26. 5. 1992 písemný souhlas pod č. j. 52/13415/92 (bez bližší specifikace parcelními čísly) dopisem ředitele ekonomického odboru, přičemž v dopise není citováno žádné ustanovení, podle kterého měl být prodej uskutečněn (zřejmě šlo o vyhlášku č. 119/1988 Sb.).

Protože se prodeje realizovaly smlouvami uzavřenými v době, kdy se k převodům vlastnictví vyžadovala výjimka vlády (viz § 45 odst. 1, 2 a 5 zákona č. 544/1992 Sb. a zákona č. 210/1993 Sb.), je uvedený souhlas MPSV neplatný a JÚ porušil v předmětných ustanoveních citovaný zákon.

6. JÚ Liberec porušil ustanovení § 6 písm. e) vyhlášky č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, kde je uvedeno:

"Organizace jsou povinny hospodařit s národním majetkem s péčí řádného hospodáře. Jsou povinny zejména: ..."

e) využívat právní prostředky k ochraně národního majetku, ..."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu IV. 6

JÚ Liberec uzavřel s firmou Hastex, s. r. o., dne 15. 4. 1993 obchodní smlouvu na dodávku plynofikace kotelny a generální opravu ústředního topení v JÚ. Podle bodu 3 této smlouvy bylo sjednáno zahájení zkušebního provozu dnem 15. 8. 1993. Za prodlení při nesplnění tohoto termínu bylo dojednáno penále ve výši 5 000,- Kč denně až do dne splnění dodávky. Zkušební provoz byl zahájen 1. 11. 1993, tj. o 78 dní později, což představuje penále v celkové částce 390 000,- Kč, které JÚ u dodavatele do dne kontroly neuplatnil. Spokojil se pouze s tím, že dodavatel přeučtoval náklady za náhradní pobyt svěřenců ve výši 184 677,- Kč, což představuje náhradu škody vzniklé porušením smlouvy.

7. JÚ Liberec porušil ustanovení § 517 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 47/1992 Sb.), kde je uvedeno:

"Jde-li o prodlení s plněním peněžitého dluhu, má věřitel právo požadovat od dlužníka vedle plnění úroků z prodlení ...; výši úroků z prodlení a poplatku z prodlení stanoví prováděcí předpis."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu IV. 7

Ustanovení porušil JÚ Liberec tím, že nepožadoval úhradu z prodlení za pozdní platbu kupní ceny prodané nemovitosti.

Kupní smlouva domu čp. 926/I a parcely č. 5483 v článku III zakotvila povinnost úhrady kupní ceny 643 537,- Kč do šesti týdnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí katastrálního úřadu v Liberci o vkladu do katastru na základě uzavřené kupní smlouvy mezi nabyvatelem a vlastníkem.

Nabyvatel uhradil částku se zpožděním 79 dnů.

JÚ Liberec nepožadoval úhradu úroků od nabyvatele nemovitosti ve výši 4 179,- Kč, což je v rozporu s ustanovením § 15 odst. 2 vyhlášky č. 119/1988 Sb., podle kterého: *"Je-li dlužník v prodlení s placením dluhu, je organizace povinna vyúčtovat a vymáhat stanovené úroky z prodlení ..."*

8. JÚ Liberec porušil ustanovení § 671 zákona č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 47/1992 Sb.),

"Nájemce je povinen platit nájemné podle smlouvy, jinak nájemné obvyklé v době uzavření smlouvy s přihlédnutím k hodnotě pronajaté věci a způsobu jejího užívání."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu IV. 8

Ustanovení porušil JÚ Liberec tím, že pronajal parcelu č. 5482 o výměře 618 m² v klidové zóně města Liberce bezplatně. Protihodnotou bezplatného užívání byla smluvně dána JÚ Liberec jen možnost odebírat z předmětné parcely seno. Tuto možnost JÚ nevyužil.

9. MPSV ČR porušilo ustanovení § 3 odst. 2 písm. d) vyhlášky č. 205/1991 Sb., o hospodaření s prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, vydané MF ČR k provedení příslušných ustanovení zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), kde je uvedeno:

"Jako správce kapitoly ústřední orgán především ... usměrňuje a kontroluje hospodaření s rozpočtovými prostředky v rámci kapitoly ..."

O d ů v o d n ě n í:

K bodu IV. 9

Kontrolou NKÚ bylo zjištěno, že ve sledovaném období let 1992 a 1993 byla ze strany MPSV ČR jako zřizovatele provedena pouze jedna kontrola hospodaření s rozpočtovými prostředky, a to v DÚSP Tlozkov dne 2. 6. 1992, při které nebyly kontrolou MPSV zjištěny závažné nedostatky.

Shrnutí:

Při provádění této kontrolní akce i dřívějších kontrol bylo v několika případech zjištěno, že nejen MPSV, ale i některá další ministerstva a jimi řízené rozpočtové organizace poskytují různým organizacím ve své působnosti účelové dotace na investiční výstavbu, aniž by závaznou (písemnou) formou stanovily podmínky, za kterých lze tyto dotace čerpat.

V několika případech NKÚ zjistil, že organizací byly poskytnuty dotace, přičemž nebyl specifikován ani účel, jak to vyžaduje ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb., o rozpočtových pravidlech republiky.

Ve Finančním zpravodaji č. 12 z roku 1991 byl sice zveřejněn Postup Ministerstva financí ČR pro realizaci systému účasti státního rozpočtu na financování investic v působnosti České republiky č. j. 113/39 466/91, jehož součástí je příloha č. 1 - Zásady dotační politiky České republiky, předmětný Postup včetně Zásad však nebyl oznámen ve Sbírce zákonů, takže není obecně závazný a má pouze povahu doporučení. K platnosti uvedeného Postupu, jehož součástí jsou Zásady dotační politiky, nestačí, že v ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 576/1990 Sb. je uvedeno, že *"Na konkrétní akce ... se poskytují účelové dotace, a to za podmínek stanovených zásadami dotační politiky ..."*

Podmínkou platnosti tzv. terciárních předpisů je jejich oznámení o vydání ve Sbírce zákonů (registrace) s tím, že podle zákona č. 545/1992 Sb., o Sbírce zákonů, musí mít tyto předpisy jednotný název - Opatření, a mohou být vydávány v případech, stanoví-li tak zákon.

NKÚ proto doporučuje vládě České republiky zabezpečit u ministerstev, aby v písemném rozhodnutí o poskytnutí dotace konkrétní právnické nebo fyzické osobě byly stanoveny podmínky, za kterých lze dotaci čerpat, nebo aby byly Zásady dotační politiky vydány jako Opatření oznámené ve Sbírce zákonů.

Pokud jde o kontrolní činnost vykonávanou ze strany MPSV u ústavů sociální péče, ve kterých vykonává toto ministerstvo funkci zřizovatele, lze konstatovat, že je nedostatečná, neboť za roky 1992 a 1993 byla provedena pouze jedna kontrola, a to u DÚSP Tloskov.

V souladu s plánem kontrolní činnosti NKÚ kontrolní závěr vypracoval člen Úřadu JUDr. Jiří Drábek.